

**UNELE REFLECȚII CU PRIVIRE LA RESPECTAREA
DISPOZIȚIILOR ART. 8 AL CONVENȚIEI PENTRU APĂRAREA
DREPTURILOR OMULUI ȘI A LIBERTĂȚILOR FUNDAMENTALE
ÎN LEGISLAȚIA
REPUBLICII MOLDOVA**

Author: Veaceslav PÎNZARI *

***Abstract:** Article 8 of the Convention includes one of the most important human rights, namely the right to respect for private and family life. The civil or family law of the Republic of Moldavia has adopted these rules. As regards the incorporation of the principle of “respecting the private and family life” into the civil or family legislation, it seems that the law-maker “has done his/ her homework”; on the other hand we shall see how institutions will actually apply it to their rules. In this respect we will analyze some rules of the Family Code in order to see the actual situation regarding this issue.*

***Keywords:** Human Rights, Family Law, Right to Respect for Private and Family Life, European Convention on Human Rights.*

***JEL Classification:** K36*

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale¹ în art. 8 intitulat „Dreptul la respectarea vieții private și de familie” prevede: „1. Orice persoană are dreptul la respectarea vieții sale private și de familie, a domiciliului său și a corespondenței sale.

2. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică, este necesară pentru securitatea națională, siguranța publică, bunăstarea economică a țării, apărarea ordinii și prevenirii faptelor penale, protejarea sănătății sau a moralei, ori protejarea drepturilor și libertăților altora”.

după cum urmează:

Art. 1 alin. 1 C.civ. intitulat „Bazele legislației civile” prevede: „Legislația civilă

* Dr., Associate Professor, „Alec Russo” State University of Bălți, Republic of Moldavia.

¹ Convenția a fost încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950.

este întemeiată pe recunoașterea egalității participanților la raporturile reglementate de ea, inviolabilității proprietății, libertății contractuale, **inadmisibilității imixtiunii în afacerile private**, necesității de realizare liberă a drepturilor civile, de garantare a restabilirii persoanei în drepturile în care a fost lezată și de apărare judiciară a lor”.

Art. 2 alin. 3 C. fam. intitulat „Principiile de bază ale legislației familiale” dispune: „*Relațiile familiale sunt reglementate în conformitate cu următoarele principii: monogamie, căsătorie liber consimțită între bărbat și femeie, egalitate în drepturi a soților în familie, sprijin reciproc moral și material, fidelitate conjugală, prioritate a educației copilului în familie, manifestare a grijii pentru întreținerea, educația și apărarea drepturilor și intereselor membrilor minori și ale celor inapți de muncă ai familiei, soluționare, pe cale amiabilă, a tuturor problemelor vieții familiale, inadmisibilitate a amestecului deliberat în relațiile familiale, liber acces la apărarea, pe cale judecătorească, a drepturilor și intereselor legitime ale membrilor familiei*”.

Este o chestiune firească această preluare a prevederilor Convenției de către legislația actuală deoarece, Constituția țării noastre în art. 8 alin. 1 intitulat: „Respectarea dreptului internațional și a tratatelor internaționale” statuează că: „*Republica Moldova se obligă să respecte Carta Organizației Națiunilor Unite și tratatele la care este parte...*”. Ținând cont de faptul că la 13 iulie 1995 prin semnarea la Strasbourg a Convenției Republica Moldova devine parte a acesteia, ea intrând în vigoare pentru țara noastră din 12 septembrie 1997 și, pe cale de consecință, legiuitorul moldovean la elaborarea actelor normative, a trebuit și va trebui să țină cont și de prevederile respectivului angajament.

În ceea ce privește inserarea în legislația civilă sau familială a principiului „*respectării vieții private și de familie*” se pare că legiuitorul „și-a făcut temele”, rămâne însă să vedem cum se ține cont efectiv de acesta în reglementarea legală a unor instituții concrete. În acest sens, o să efectuăm analiza unor dispoziții legale din Codul familiei, ca să vedem cum stau lucrurile în realitate la acest capitol.

Așadar, întâi vom examina unele dispoziții legale ce vizează desfacerea căsătoriei în legislația familială a Republicii Moldova. Ținem să amintim aici că, spre deosebire de încetarea căsătoriei, care are la bază cauze naturale și obiective, cum ar fi moartea sau declararea judecătorească a morții unuia dintre soți, în prezent², desfacerea căsătoriei prin

² Divorțul exista și la romani fiind de o curentă întrebuintare. Voința unilaterală a unuia din soți ajungea pentru a dizolva căsătoria (repudium); cu atât mai mult, voința ambilor soți. Voința soțului putea fi manifestată și tacit, încât divorțul putea să rezulte dintr-o nouă căsătorie a unuia dintre soți; astfel, nu era cu puțință să existe bigamie.

Cu totul alta a fost doctrina creștină; de la început, biserica occidentală a propovăduit indisolubilitatea căsătoriei, care face parte din sfintele taine. Consecința naturală a acestei doctrine a fost înlăturarea divorțului. Vreme de mai multe secole, concepția Bisericii catolice a dominat, și divorțul a fost complet desființat; doctrina protestantă însă, în țările care au adoptat Reforma, a restabilit divorțul atât pentru motiv de adulter, cât și pentru alte cauze.

În Franța, legislația revoluționară a laicizat căsătoria, introducând principiul contractului civil și a restabilit divorțul în 1792. Noua legiuire, pornind de la principiul că nu se mai consideră căsătoria decât un contract pur civil, a stabilit că după cum căsătoria se formează printr-un acord de voințe, de asemenea divorțul rezultă din consimțământul soților manifestat tot înaintea ofițerului stării civile. Divorțul devenise atât de ușor, încât principiul sacru al indisolubilității căsătoriei și al stabilității ei era lăsat la discreția absolută a soților, care puteau divorța cu cea mai mare ușurință și pentru motive lipsite de seriozitate.

Codul Napoleon a reacționat împotriva acestei stări a legislației, menținând divorțul, dar îngrădindu-l din mai multe puncte de vedere: a) a fost suprimat divorțul pentru nepotrivire de caracter, în schimb, a fost menținut divorțul prin consimțământul mutual; b) legiuitorul codului civil a stabilit cauzele de divorț în mod limitativ; în afară de aceste cauze, nu se poate face o cerere de divorț; c) codul civil a reglementat divorțul în modul cel mai amănunțit, prin reguli de procedură greoaie și anevoioase, mai cu seamă divorțul prin consimțământul mutual. În aceste condiții se vede că legiuitorul codului civil nu era favorabil divorțului, care lovea în principiul stabilității căsătoriei și familiei, C. Hamangiu, I. Rosetti-Bălănescu, Al. Băicoianu, TRATAT DE DREPT CIVIL ROMÂN, Vol. I, Editura ALL, București, 1998, p. 233-234.

divorț se face numai în timpul vieții soților, în condițiile stabilite de art. 33 alin. 2 C. fam., care prevede: „Căsătoria poate înceta prin divorț (*desfacere*), în baza cererii unuia sau a ambilor soți ori a tutorelui soțului declarat incapabil”. Această dispoziție legală este susceptibilă de anumite comentarii sau observații după cum urmează:

- în primul rând, suntem de părerea, că folosirea termenului „*înceta*”, în conținutul acestei dispoziții legale, după cum susțin și alți specialiști în domeniu³, este neadecvată deoarece, căsătoria încetează de drept, prin moartea sau declararea judecătorească a morții unuia dintre soți⁴, aici fiind totuși vorba de desfacerea căsătoriei;

- în al doilea rând, considerăm că prin acordarea posibilității „*tutorelui soțului declarat incapabil*” de a cere desfacerea căsătoriei, legiuitorul legitimează o imixtiune în viața de familie din partea unor terțe persoane, fapt interzis expres prin dispozițiile art. 1 alin. 1 C.civ și cele ale art. 2 alin. 3 C. fam. Este o situație delicată în acest caz deoarece, tutorele are în sarcina sa obligația de a asigura ocrotirea persoanei incapabile și îngrijește de interesele patrimoniale ale ei, dar nu credem că ar trebui să-i fie îngăduit să înainteze acțiuni cu caracter personal gen acțiune de divorț. Considerăm că ocrotitorii legali nu trebuie să fie înzestrați cu dreptul de a putea cere desfacerea căsătoriei, deoarece, actul juridic al căsătoriei este unul strict personal (*intuitu personae*) la fel și dreptul de a cere desfacerea căsătoriei ar trebui să-și păstreze același caracter. Întrebarea firească care se poate ridica aici este următoarea: poate oare soțul alienat sau debil mintal introduce o cerere în desfacerea căsătoriei? În doctrină sunt două curente de opinii. Potrivit unor autori, o asemenea persoană nu poate promova cererea de divorț nici chiar în perioadele de luciditate pasageră⁵. Aflat sub interdicție, soțul este lipsit de capacitate de exercițiu; odată ce i-a fost retrasă capacitatea deplină de exercițiu, în privința sa operează o prezumție de insanitate perpetuă și este cu neputință de distins dacă un anumit act a fost sau nu săvârșit într-un moment de limpezime mintală. Mai mult, în procesele de divorț, starea de luciditate trebuie să existe nu doar în momentul promovării cererii, dar și pe tot parcursul judecării⁶. Dominantă în doctrina română este însă opinia contrară, potrivit căreia, soțul alienat sau debil mintal care acționează într-un moment de luciditate, poate introduce o cerere de desfacere a căsătoriei, căci altfel ar însemna ca o incapacitate de exercițiu să se transforme într-o incapacitate de folosință⁷.

Legislația familială a Republicii Moldova permite, cum deja am menționat, ca tutorele soțului declarat incapabil să poată înainta cerere de divorț dar, apare o întrebare simplă, care necesită un răspuns în conformitate cu legislația în vigoare: ce se întâmplă în situația în care, calitatea de tutore o are chiar soțul celui declarat incapabil? Poate oare tutorele să intenteze, în numele persoanei declarate incapabile, o acțiune în desfacerea căsătoriei, având, deci, calitatea

³ A se vedea: O. Iovu, DESFACEREA CĂSĂTORIEI PRIN DIVORȚ ȘI NULITATEA ACESTEIA ÎN DREPTUL REPUBLICII MOLDOVA / Revista de drept privat, 2001, nr. 1, p. 104.

⁴ Actuala reglementare păstrează, distincția dintre încetarea căsătoriei, care intervine în cazul decesului unuia dintre soți, declarării judecătorești a morții unuia dintre soți, și desfacerea căsătoriei prin divorț. Prin urmare, încetarea căsătoriei apare ca o “denumire de indicare a cazurilor naturale și obiective prin care aceasta ia sfârșit”, în timp ce desfacerea căsătoriei este rezervată pentru „disolubilitatea căsătoriei prin divorț”. În dreptul modern sunt cunoscute, de regulă, două forme de desfacere a căsătoriei prin divorț și anume: divorțul „*a l'amiable*” sau prin consimțământ mutual și divorțul pentru motive temeinice. Distincția este importantă și din punct de vedere procedural, întrucât regulile ce trebuie urmate sunt adeseori diferite. În unele țări se face distincție între divorțul prin consimțământ mutual, divorțul pentru greșeală și divorțul pentru întreruperea vieții în comun, I. Leș, COMENTARIILE CODULUI DE PROCEDURĂ CIVILĂ, Vol. II, Editura ALL BECK, București, p. 495.

⁵ I. Leș, PROCEDURILE SPECIALE REGLEMENTATE ÎN CODUL DE PROCEDURĂ CIVILĂ, Editura Dacia, Cluj-Napoca, 1989, p. 73.

⁶ E. Florian, DREPTUL FAMILIEI, Editura C.H. Beck, București, 2006, p. 178-179.

⁷ Idem, p. 179.

de reclamant, iar calitatea de pârât să o aibă tot el, ca soț al celui pus sub ocrotire? Dacă ni se îngăduie să facem o paralelă cu dispozițiile art. 251 C.civ constatăm că: *„Reprezentantul nu are dreptul, în măsura în care nu îi este permis în mod expres, să încheie acte juridice în numele reprezentatului cu sine însuși, nici în nume propriu, nici în calitate de reprezentant al unui terț, cu excepția cazului în care actul juridic constă exclusiv în executarea unei obligații”*. Evident că în speța noastră nu este vorba despre încheierea de acte juridice, ba dimpotrivă, este vorba de desfacerea unui asemenea act, de desfacerea căsătoriei, dar, totuși, considerăm că tutorele, care este reprezentantul incapabilului în această situație, nu poate înainta cerere de divorț, chiar dacă legiuitorul reglementează în cadrul contrapartidei și o excepție, adică permite reprezentantului, *„dacă îi este permis în mod expres”*, bănuim că tot de o normă legală (*s.n. V.P.*), să încheie asemenea acte.

La fel, o întrebare simplă care necesită un răspuns, ar fi: ce se întâmplă în cazul în care tutorele soțului declarat incapabil este, de exemplu, unul din părinții acestuia (soacra, care a avut relații ostile cu nora), care dorește desfacerea căsătoriei din motive lesne de înțeles, iar soțul *„sănătos”* nu dorește desfacerea căsătoriei, ci vrea să conviețuiască cu soțul bolnav, pe care vrea să-l îngrijească în continuare, să aplice în viață dezideratul *„și la bine și la rău împreună”*? Va admite instanța cererea de divorț în această situație? Dacă o va admite, ce hotărâre se va pronunța?

Întrebările de acest gen, care necesită răspunsuri corespunzătoare, în conformitate cu principiile generale ale dreptului, pot continua.

Noi considerăm că, dacă unul dintre soți este declarat incapabil din cauza alienației sau debilității mintale, celălalt poate cere desfacerea căsătoriei în baza art. 36 alin. 2 lit. a) C. fam. la oficiul stării civile, dacă nu va dori să continue viața comună cu persoana declarată incapabilă. Susținem punctul de vedere potrivit căruia tutorii sau curatorii să poată exercita doar acțiunile cu caracter patrimonial ale persoanelor ocrotite de ei (*s. n. V. P.*).

În concluzie, propunem ca articolul 33 C. fam. să se numească *„Temeiurile încetării sau desfacerii căsătoriei”*, iar alineatul al doilea să aibă următorul conținut: *„Căsătoria se poate desface prin divorț, în baza cererii unuia sau a ambilor soți”*.

La fel, avem anumite semne de întrebare cu privire la modul cum legislația civilă sau familială a Republicii Moldova realizează aplicarea principiului *„respectării vieții private și de familie”* în materia nulității actelor juridice, mai bine zis a regimului juridic al nulității. Astfel, potrivit dispozițiilor alin. 1 art. 217 C. civ. *„Nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual. Instanța de judecată o invocă din oficiu”*, iar în conformitate cu prevederile alin. 1 art. 218 C. civ. *„Nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părții ocrotite pe calea acțiunii oblice. Instanța de judecată nu poate să o invoce din oficiu”*.

Expres, Codul familiei în art. 42 alin. 1 indică persoanele care au dreptul să ceară declararea nulității căsătoriei, după cum urmează:

„(1) Dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îl au următoarele persoane: a) soțul minor, părinții lui (tutorii), autoritatea tutelară sau procurorul, dacă căsătoria a fost încheiată de o persoană care nu a atins vârsta matrimonială și această vârstă nu a fost redusă în modul stabilit. După atingere de către soțul minor a vârstei de 18 ani, dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îi aparține numai lui; b) soțul ale cărui drepturi au fost încălcate prin încheierea căsătoriei, precum și procurorul în cazurile viciului de consimțământ; c) soțul care nu a știut despre existența impedimentelor la căsătorie, tutorele soțului declarat incapabil,

soțul din căsătoria precedentă nedeșfăcută, alte persoane ale căror drepturi și interese au fost lezate în urma căsătoriei încheiate cu încălcarea prevederilor art. 15, precum și autoritatea tutelară sau procurorul, în cazurile menționate mai sus; d) soțul de bună-credință și procurorul, în cazul în care a fost încheiată o căsătorie fictivă”.

Din cele expuse mai sus rezultă că, acțiunea în declararea nulității absolute a căsătoriei poate fi înaintată de către orice persoană interesată indicată în art. 42 C. fam., adică, soțul minor sau de bună-credință, părinții lui, tutorii, autoritatea tutelară, procurorul sau orice altă persoană interesată. Întrebarea care se ridică aici este următoarea: de ce în conformitate cu lit. a) alin. 1 art. 42 C. fam. după atingere de către soțul minor a vârstei majoratului, dreptul de a cere declararea nulității căsătoriei îi aparține numai lui? După cum prevede legislația în vigoare, dar și literatura de specialitate, vârsta matrimonială reprezintă o condiție de fond, esențială și generală de validitate a actului juridic al căsătoriei, încălcarea căreia duce la nulitatea absolută a actului respectiv. Astfel, dreptul de a cere declararea nulității absolute a căsătoriei, în situația dată, îl are orice persoană interesată, inclusiv procurorul. În opinia noastră, legiuitorul nu a apreciat corect situația dată acordând caracterul strict personal acțiunii în declararea nulității absolute a căsătoriei pentru încălcarea condiției vârstei matrimoniale, condiție de fond ce vizează un interes general, al întregii societăți. Deci, considerăm că alin. 1 lit. a) din art. 42 C. fam. trebuie modificat, în sensul că declararea nulității absolute a căsătoriei pentru motivul indicat în această dispoziție legală să poată fi cerută de către orice persoană interesată, inclusiv de către procuror, și nu exclusiv de către soțul care a atins vârsta majoratului (*s. n. V.P.*).

În ceea ce privește nulitatea absolută a căsătoriei, cu luarea în considerare a celor expuse anterior, lucrurile mai mult sau mai puțin sunt clare, dar, din legislația familială a Republicii Moldova nu putem trage o concluzie certă despre nulitatea relativă a căsătoriei, despre categoria de acțiuni din care face parte, despre prescripția acțiunii în anulare etc.⁸. În conformitate cu alin. 1 lit. b) și c) din art. 42 C. fam., cererea privind declararea nulității relative a căsătoriei poate fi introdusă de către soțul ale cărui drepturi au fost încălcate prin încheierea căsătoriei, de către procuror⁹, de către tutorele soțului declarat incapabil precum și de către alte persoane ale căror drepturi și interese au fost lezate în urma căsătoriei încheiate cu încălcarea prevederilor art. 15 C. fam. Astfel, acțiunea privind declararea nulității relative a căsătoriei, nu are un caracter strict personal, cum este, de exemplu, în legislația României¹⁰.

Analizând și comparând prevederile alin. 1 lit. b) și c) art. 42 C. fam. cu cele ale alin. 1 art. 218 C. civ. vedem că acestea nu sunt în concordanță. Astfel, în timp ce prin dispozițiile Codului civil nulitatea relativă a actului juridic poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită sau de succesorii ei, de reprezentantul legal sau de creditorii chirografari ai părții ocrotite pe calea acțiunii oblice, Codul familiei include în această categorie de persoane și procurorul sau autoritatea tutelară, care pot cere declararea nulității relative a căsătoriei, adică și în cazul când aceasta a fost încheiată cu vicierea consimțământului unuia dintre viitorii soți.

⁸ În literatura juridică din România, acțiunea în declararea nulității relative a căsătoriei face parte din categoria acțiunilor cu caracter personal și, deci, poate fi introdusă numai de soțul, al cărui consimțământ a fost viciat. Se mai menționează, că această nulitate poate fi confirmată în mod expres sau tacit, prin atitudinea soțului al cărui consimțământ a fost viciat în momentul încheierii căsătoriei. La fel, legislația română prevede că acțiunea în anulare a căsătoriei se prescrie în șase luni de la data la care soțul a descoperit eroarea sau dolul, fie la data când a încetat violența, I. P. Filipescu, TRATAT DE DREPTUL FAMILIEI, Editura ALL, București, 1996, p. 189-191.

⁹ În legislația României, dat fiind că acțiunea în nulitatea relativă a căsătoriei are un caracter strict personal, procurorul nu o poate introduce pentru vicii de consimțământ.

¹⁰ Moștenitorii soțului, a cărui consimțământ a fost viciat, nu pot continua acțiunea în nulitatea relativă, deoarece este o acțiune personală și legea nu acordă moștenitorilor dreptul de a o continua, T. R. Popescu, DREPTUL FAMILIEI, Tratat, Vol. I, Editura didactică și pedagogică, București, 1965, p. 336-337.

În doctrină, se susține punctul de vedere potrivit căruia, procurorul nu este îndrituit să promoveze acțiunea de divorț în numele titularului dreptului, dar poate participa la activitatea de soluționare a procesului și, de asemenea, poate exercita căile de atac deschise împotriva hotărârii de divorț, chiar dacă nu a participat la judecată¹¹.

O chestiune foarte delicată în această materie este următoarea: procurorul poate intenta acțiunea în declararea nulității relative a căsătoriei numai la cererea soțului a cărui consimțământ a fost viciat la încheierea acesteia, sau o poate face și din oficiu? Răspunsul la această întrebare îl găsim, chiar dacă, în opinia noastră este unul nu chiar corect, în dispozițiile alin. 2 art. 71 C.p.c. Astfel: *„Acțiunea în apărare a drepturilor, libertăților și intereselor legitime poate fi intentată de către procuror numai la cererea scrisă a persoanei interesate dacă aceasta nu se poate adresa în judecată personal din cauză de sănătate, vârstă înaintată, incapacitate sau din alte motive temeinice. Acțiunea în apărarea intereselor persoanei incapabile poate fi intentată de procuror indiferent de existența cererii persoanei interesate sau a reprezentantului ei legal...”*.

Cu referire la această din urmă dispoziție legală mai sus citată, se impun a fi făcute unele precizări, după cum urmează:

- în primul rând, legiuitorul, nu face, vreo referire la ce fel de tipuri de acțiuni poate înainta procurorul în numele persoanei interesate, cele prin care se apără drepturile personale sau cele patrimoniale, cele strict personale sau cele care pot fi exercitate și prin reprezentant etc.;

- în al doilea rând, din prima parte a alin. 2 art. 71 C.p.c. vedem că *„Acțiunea poate fi intentată de către procuror numai la cererea scrisă a persoanei interesate dacă aceasta nu se poate adresa în judecată personal din cauză de sănătate, vârstă înaintată, incapacitate sau din alte motive temeinice”*. Deci, soțul, a cărui consimțământ a fost viciat la încheierea căsătoriei, trebuie să facă o cerere scrisă procurorului, prin care să ceară acestuia să intenteze o acțiune în declararea nulității relative a căsătoriei. De asemenea, acest soț, trebuie să demonstreze ca din considerentele arătate în alin. 2 art. 71 C.p.c. el nu poate personal să intenteze această acțiune. Concluzia care trebuie să o deducem aici ar fi că, procurorul, nu poate porni o acțiune în declararea nulității relative a căsătoriei când va dori el, ci numai dacă există o cerere scrisă din partea soțului inocent, și numai dacă acesta din motive de sănătate, sau din alte motive întemeiate nu se poate adresa personal în instanța de judecată;

- în al treilea rând, din partea a doua a alin. 2 art. 71 C.p.c. vedem că *„Acțiunea în apărarea intereselor persoanei incapabile poate fi intentată de procuror indiferent de existența cererii persoanei interesate sau a reprezentantului ei legal”*. Adică, totuși, în anumite situații, procurorul poate intenta o acțiune în declararea nulității relative a căsătoriei și din oficiu, fără sesizarea sau cererea scrisă a soțului inocent, cu condiția ca acesta să fie declarat incapabil. Întrebarea firească care se poate ivi aici este: care ar fi soluția în situația în care, soțul „sănătos” nu dorește anularea căsătoriei cu soțul declarat incapabil, dar procurorul înaintează o asemenea cerere în instanță?

Analizând dispozițiile legale anterior citate am putea concluziona că datorită faptului că vicierea consimțământului unuia dintre soți la încheierea căsătoriei este o încălcare a condițiilor de fond ce vizează un interes particular, acțiunea în declararea nulității relative a căsătoriei în aceste cazuri trebuie să poată fi introdusă numai de către soțul al cărui consimțământ a fost viciat, astfel că, în aceste condiții, procurorul, ocrotitorii legali, cei care se consideră lezați în drepturi ca urmare a încheierii unei căsătorii sau autoritatea tutelară să nu poată înainta tipul dat de acțiuni, și propunem ca art. 42 alin. 1 lit. b) C. fam. să fie modificat în acest sens.

Acestea sunt doar unele exemple prin care, însăși legiuitorul, în opinia noastră, a încălcat

¹¹ E. Florian, op.cit., p. 178.

în actuala legislație civilă sau familială principiul „*respectării vieții private și de familie*” prevăzut de art. 8 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, lacune care ar trebui remediate urgent prin modificarea legislației naționale în materie, care contravine prevederilor Convenției.